

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันอย่างยั่งยืน

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในด้านกฎหมาย (การกำหนดกลไกทางกฎหมายเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ทันต่อการพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์)

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๙ การควบรวมบริษัทจำกัด ของหมวด ๔ ในบรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ่นส่วนและบริษัท แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยได้เพิ่มเติม มาตรา ๑๒๓๙/๑ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บริษัทจำกัดที่จะควบรวมมีหน้าที่จัดให้มีผู้ซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นที่คัดค้านการควบรวมบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่คัดค้านการควบรวมบริษัทมีทางเลือกในการบริหารจัดการหุ้นของตนเองโดยสามารถขายหุ้นของตนเองให้แก่บุคคลอื่นได้ก่อนที่บริษัทนั้น จะทำการควบรวม ซึ่งบทบัญญัติเดิมก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมไม่ได้มีบทบัญญัติที่ชัดเจนให้ผู้ถือหุ้นที่คัดค้านสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ และในกรณีที่ผู้ซื้อหุ้นในฐานะผู้ซื้อและผู้ถือหุ้นที่คัดค้าน ในฐานะผู้ขายไม่สามารถตกลงราคาซื้อขายหุ้นกันได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อกระบวนการควบรวมบริษัท ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ซื้อหุ้นและผู้ถือหุ้นที่คัดค้าน มาตรา ๑๒๓๙/๑ วรรคหนึ่ง จึงกำหนดว่าในกรณีที่ผู้ซื้อหุ้นและผู้ถือหุ้นที่คัดค้านไม่สามารถตกลงราคากันได้ ให้ใช้ราคาตามที่บุคคลกลาง กล่าวคือ ผู้ประเมินราคา เป็นผู้กำหนดแทน โดยมาตรา ๑๒๓๙/๑ วรรคสอง

บัญญัติให้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา
อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายลำดับรองกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว
ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนว่าบริษัทที่จะควรวรรวม ผู้ซื้อหุ้น และผู้ถือหุ้นที่คัดค้านต้องดำเนินการอย่างไร
หากต้องแต่งตั้งผู้ประเมินราคาเพื่อเข้ามาเป็นบุคคลกลางในการกำหนดราคาซื้อขายหุ้นให้แก่ผู้ซื้อหุ้น
และผู้ถือหุ้นที่คัดค้าน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เนื่องจากบทบัญญัติของมาตรา ๑๒๓๙/๑ กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท ซึ่งเป็นกฎหมายที่บังคับใช้เป็นการทั่วไป โดยมีรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการ จึงเป็นอำนาจของรัฐที่ต้องบัญญัติกฎกระทรวงฉบับนี้ เพื่อกำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา กรณีที่บริษัทที่จะควรวรรวมต้องจัดให้
มีผู้ซื้อหุ้นของผู้ถือหุ้นที่คัดค้านการควรวรรวมบริษัท แต่ผู้ซื้อหุ้นและผู้ถือหุ้นที่คัดค้านไม่สามารถตกลง
ราคากันได้และต้องใช้ราคาตามของผู้ประเมินราคาเป็นผู้กำหนดแทน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓)
พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้เพิ่มเติมมาตรา ๑๒๓๙/๑ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองผู้ถือหุ้นข้างน้อยที่ไม่เห็นด้วย
กับการควรวรรวมบริษัท โดยมาตรา ๑๒๓๙/๑ วรรคสอง กำหนดให้ต้องออกกฎกระทรวงกำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา เพื่อกำหนดบุคคลที่มีหน้าที่แต่งตั้ง
ผู้ประเมินราคา รวมถึงคุณสมบัติและความเป็นอิสระของผู้ประเมินราคา ทั้งนี้ เพื่อให้การแต่งตั้ง
ผู้ประเมินราคามีแนวทางดำเนินการที่ชัดเจน และเอื้ออำนวยให้กระบวนการควรวรรวมบริษัทจำกัด
สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ก่อนการแก้ไขกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนที่ ๙ การควรวรรวมบริษัท
จำกัดเข้ากัน ไม่ได้มีบทบัญญัติที่รองรับผู้ถือหุ้นข้างน้อยที่คัดค้านการควรวรรวมบริษัทจำกัดแต่อย่างใด
ดังนั้น ผู้ถือหุ้นข้างน้อยดังกล่าวจึงถูกบังคับโดยปริยายให้เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ควรวรรวมเข้ากันนั้น
การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้ จึงเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ถือหุ้นข้างน้อยสามารถขายหุ้นของตนได้
ในราคาที่ตกลงกัน ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ใช้ราคาตามของผู้ประเมินราคาเป็นผู้กำหนด
หากแต่ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา

เพื่อให้ผู้ประเมินราคาเข้ามาเป็นบุคคลกลางในการกำหนดราคาซื้อขายหุ้นให้แก่ผู้ซื้อหุ้นและผู้ถือหุ้นที่คัดค้านแต่อย่างใด จึงควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา เพื่อให้เป็นแนวทางให้บริษัทจำกัดที่จะควรวรมใช้ในการแต่งตั้งผู้ประเมินราคาดังกล่าว

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาได้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มีกฎหมายหรืออนุบัญญัติที่มีการกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคาดังกล่าว

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดหน้าที่ให้บริษัทจำกัดที่จะควรวรมเป็นผู้แต่งตั้งผู้ประเมินราคากรณีที่ผู้ซื้อหุ้นและผู้ถือหุ้นที่คัดค้านการควรวรมบริษัทไม่สามารถตกลงราคากันได้และต้องใช้ราคาตามที่ผู้ประเมินราคาเป็นผู้กำหนดแทน ตามมาตรา ๑๒๓๙/๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยในการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา บริษัทจำกัดที่จะควรวรมต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คัดกรอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

การแต่งตั้งผู้ประเมินราคาตามมาตรา ๑๒๓๙/๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการควรวรมบริษัทจำกัดที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดขึ้นใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างผู้ซื้อหุ้นและผู้ถือหุ้นที่คัดค้านที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ดังนั้น การตราฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา เพื่อกำหนดบุคคลที่มีหน้าที่แต่งตั้งผู้ประเมินราคา รวมถึงคุณสมบัติและความเป็นอิสระของผู้ประเมินราคา จะช่วยให้บริษัทจำกัดที่จะควรวรม

ผู้ซื้อหุ้น และผู้ถือหุ้นที่คัดค้านมีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา อีกทั้ง ยังเอื้ออำนวยให้กระบวนการรวบรวมบริษัทจำกัดสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและเป็นธรรม ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

- ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เป็นกฎหมายทั่วไปที่ใช้บังคับกับบริษัทจำกัดทั่วประเทศ โดยกำหนดวันใช้บังคับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้ประเมินราคา กรณีที่บริษัทที่จะรวบรวมต้องจัดให้มีผู้ซื้อหุ้นของผู้ถือหุ้นที่คัดค้านการรวบรวมบริษัท แต่ผู้ซื้อหุ้นและผู้ถือหุ้นที่คัดค้านไม่สามารถตกลงราคากันได้และต้องใช้ราคาตามที่ผู้ประเมินราคาเป็นผู้กำหนดแทน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้เตรียมการในการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงผ่านทางเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) และสามารถสอบถามข้อมูลได้ทางโทรศัพท์เพิ่มเติมได้

และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

- เป็นการตรากฎหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิธีปฏิบัติที่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายของภาคเอกชนได้

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะจัดให้มีการประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าว โดยการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้แก่นักลงทุน ผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัด และประชาชนทั่วไป

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

(ก) อัตรากำลังที่ต้องใช้ ไม่ต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่ในการทำภารกิจ

(ข) งบประมาณที่คาดว่าจะต้อง ใช้ ไม่มีงบประมาณที่ต้องใช้

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การตราฎกระทรวงฉบับนี้จะส่งผลให้กระบวนการควบคุมของบริษัทจำกัดมีขั้นตอนที่ชัดเจน อีกทั้งยังสามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งเสริมให้บริษัทจำกัดควบคุมกันมากขึ้น และเป็นผลทำให้ภาคธุรกิจเติบโตได้อย่างรวดเร็ว

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ไม่มี

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต
ไม่มี
๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ
ไม่มี
๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา
ไม่มี
๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง
ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

พ.ท.ย

ลงชื่อ .....

(นายทศพล ทังสุบุตร)

อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

นางสาววรินทร์ วิรุฬห์จรรย์ นิตกรปฏิบัติการ

นางสาวสุชาดา เหล่าพูลสุข ผู้อำนวยการส่วนพัฒนากฎหมาย ๑

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๑

อีเมล dbd.legal@gmail.com